

Dosarul nr. 2rc-10/24
2-23112876-01-2rc-26012024

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud.: N. Coștaș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Private nr. 47/56,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „CET Nord” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Private nr. 47/56 cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarate de Asociația Proprietarilor de Locuințe Private nr. 47/56, împotriva hotărârii din 27 septembrie 2023 a Judecătoria Bălți, sediul Central, pe motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel,

c o n s t a ț ă :

La 04 august 2023, SA „CET Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva APLP nr. 47/56 cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 07 august 2023 a Judecătoria Bălți, sediul Central cauza a fost acceptată spre examinare, în procedură scrisă a cererilor cu valoare redusă.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2023 a Judecătoria Bălți, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de SA „CET Nord”. S-a încasat de la APLP nr. 47/56 în beneficiul SA „CET Nord” suma de 1237,11 lei, cu titlu de datorie și suma de 270 lei, cu titlu de taxa de stat.

La 30 octombrie 2023, APLP nr. 47/56 a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 27 septembrie 2023 a Judecătoria Bălți, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de APLP nr. 47/56 și s-a acordat apelantului termen până la data de 21 decembrie, ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte prin intermediul Direcției Evidență și Documentare al Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 202, 50 lei. S-a explicat

apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerate depuse și va fi restituită fără examinare.

La 20 decembrie 2023, prin intermediul poștei terestre, APLP nr. 47/56 a expediat în adresa instanței de apel cerere de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

Prin încheierea din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de APLP nr. 47/56 împotriva hotărârii din 27 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, din motiv că apelantul în termenul stabilit nu a lichidat neajunsurile cererii de apel.

La 12 ianuarie 2024, prin intermediul poștei terestre, APLP nr. 47/56 a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, cu remiterea cauzei spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În motivarea recursului APLP nr. 47/56 și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că la data de 20 decembrie 2023, prin intermediul poștei terestre, a expediat în adresa Curții de Apel Bălți cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat, considerând că actul de procedură a fost îndeplinit în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată la adresa electronică a APLP nr. 47/56 oficce@cet-nord.md la data de 28 decembrie 2023 (f.d.75).

Astfel, recursul declarat la 12 ianuarie 2024, este în termen.

La 26 ianuarie 2024, în adresa intimatului SA „CET Nord” a fost expediată copia recursului declarat de APLP nr. 47/56, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 83).

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 27 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă SA „CET Nord” împotriva APLP nr. 47/56, a fost contestată cu apel la 30 octombrie 2023, de către APLP nr. 47/56.

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de APLP nr. 47/56 și s-a acordat apelantului termen până la data de 21 decembrie, ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte prin intermediul Direcției Evidență și Documentare al Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 202, 50 lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerate depuse și va fi restituită fără examinare.

Aici este de notat că încheierea instanței de apel din 07 noiembrie 2023 a fost expediată la adresa electronica a APLP nr. 47/56, la 10 decembrie 2023, conform scrisorii de însoțire (f.d.64).

Materialele cauzei atestă că, la 20 decembrie 2023, prin intermediul poștei terestre, APLP nr. 47/56 a expediat în adresa instanței de apel cerere de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

Urmare, instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 28 decembrie 2023, a restituit apelul declarat de APLP nr. 47/56 împotriva hotărârii din 27 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu toate actele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Completul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestui, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, din considerentele ce succed.

Completul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 28 decembrie 2023, în situația în care apelantul/recurent nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat la declararea apelului în interiorul termenului acordat de instanța de apel prin încheierea din 07 noiembrie 2023.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul APLP nr. 47/56, depunând la 20 decembrie 2023 (f.d.72), cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel cu motivele de fapt și de drept, precum și dovada de plată a taxei de stat, având în vedere natura litigiului.

Totodată, Completul iterează că prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de APLP nr. 47/56 și i s-a acordat termen până la data de 21 decembrie 2023, ora 17:00 de a prezenta în cancelaria Curții de Apel Bălți apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 de lei (f.d.63).

În acest sens, Completul consideră necesar de a accentua că prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a acordat termen până la data de 21 decembrie 2023, ora 17:00 pentru prezentarea apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și dovezii de plată a taxei de stat în

mărime de 202,50 de lei și s-a specificat că prezentarea acestor să se realizeze în cancelaria Curții de Apel Bălți.

Deși, s-a comunicat apelantului necesitatea prezentării nemijlocit în cancelaria Curții de Apel Bălți a actelor enumerate în scopul înlăturării neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, contrar dispoziției instanței de apel, APLP nr. 47/56, depune la 20 decembrie 2023, prin intermediul poștei (f.d.72), cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, fără să se asigure că actul procedura va fi executat în termen. Or cererea de apel motivate și dovada de plată a taxei de stat a fost înregistrată în Cancelaria Curții de Apel Bălți la data de 22 decembrie 2023.

Totodată, Completul menționează că accesând serviciul „Track & Trace” al Poștei Moldovei se atestă data de 22 decembrie 2023 ca fiind data sosirii la oficiul de livrare a scrisorii depusă de la client, conform numărului DS8000477397AR, aplicat pe plicul poștal.

Concomitent, Completul notează că prevederile art. 112 alin.(3) Cod de procedură civilă statuează că actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Deși, norma de drept procedural citată prevede dreptul persoanei de a comunica cererea de apel prin intermediul poștei, înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, pentru a fi considerat îndeplinit în termen actul de procedură, Completul relevă că, la caz, apelantul/recurent a avut termen până la data de 21 decembrie 2023, ora 17:00 de a prezenta actele nemijlocit în cancelaria Curții de Apel Bălți, conform dispoziției instanței de apel inserate în încheierea din 07 noiembrie 2023.

Or, art. 112 alin. (4) Cod de procedură civilă statuează expres că dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Totodată, Completul iterează că apelantul/recurent depunând, prin intermediul poștei, la data de 20 decembrie 2023 actele necesare întru înlăturarea neajunsurilor admise la declararea apelului, nu s-a asigurat că cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat vor parveni în adresa instanței în termenul stabilit, până la 21 decembrie 2023, ora 17:00.

Subsecvent, decade argumentul recurentului precum că a depus în termen cererea de apel împotriva hotărârii din 27 septembrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și dovada de plată a taxei de stat la înaintarea apelului.

Subsidiar Completul notează că, apelantul/recurentul nu și-a valorificat dreptul de a solicita prelungirea termenului de procedură în sensul art. 115 Cod de procedură civilă, în caz că nu avea posibilitatea de a se conforma indicațiilor instanței de apel conform încheierii emise în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

În altă ordine de idei, Completul evocă prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, conform cărora termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că instanța de apel corect a punctat că apelantul în termenul acordat nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

Implicit, Completul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelantul/recurent urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de APLP nr. 47/56.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelantul/recurent și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

De altfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Asociația Proprietarilor de Locuințe Private nr. 47/56.

Se menține încheierea din 28 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „CET Nord” împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Private nr. 47/56 cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Diana Stănilă

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi